

KODEKS ETYKI LEKARSKIEJ

Komentarz

redakcja naukowa Radosław Tymiński

Jolanta Budzowska, Marcin Burdzik, Magdalena Dmucha
Marek Koenner, Rafał Kubiak, Igor Tuleya, Radosław Tymiński
Grzegorz Wymysłowski, Jakub Żaczek

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

KODEKS ETYKI LEKARSKIEJ

Komentarz

redakcja naukowa Radosław Tymiński

Jolanta Budzowska, Marcin Burdzik, Magdalena Dmucha
Marek Koenner, Rafał Kubiak, Igor Tuleya, Radosław Tymiński
Grzegorz Wymysłowski, Jakub Żaczek

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 2 stycznia 2025 r.

Recenzentka

Dr hab. Dorota Karkowska, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Wydawczyni

Dagna Kordyasz

Redaktorka prowadząca

Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne

Joanna Maź

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne artykuły komentarza napisali:

Jolanta Budzowska – art. 3, 7, 12–15, 17, 18, 39, 40

Marcin Burdzik – art. 2, 66, 72, 80, 83

Magdalena Dmuch – art. 19, 21, 43, 48, 50, 54, 55, 57, 58, 63

Marek Koenner – art. 1, 4, 5, 22, 23, 60, 61, 67–70

Rafał Kubiak – art. 16, 24–30, 38, 44–47, 49, 53

Igor Tuleya – art. 31–37

Radosław Tymiński – art. 6, 8–11, 41, 42, 56, 59, 82

Grzegorz Wymysłowski – art. 20, 51, 52, 62, 64, 65, 78, 81

Jakub Żaczek – art. 71, 73–77, 79

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-263-0

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Wstęp

W różnych krajach status kodeksów lekarskich jest różny, jednakże w polskim systemie prawnym dokument ten odgrywa szczególną rolę, ponieważ pierwszym zadaniem samorządu zawodowego lekarzy, wymienionym w art. 5 u.i.l., jest „ustanawianie zasad etyki lekarskiej oraz dbanie o ich przestrzeganie”. Nie są to w żaden sposób martwe postanowienia ustawowe z uwagi na to, że samorząd zawodowy lekarzy wyposażono w kompetencję do sprawowania sądownictwa zawodowego i możliwość nakładania na lekarzy sankcji m.in. za naruszenie zasad etyki zawodowej. Ustawa o izbach lekarskich przewiduje różnego rodzaju kary – od upomnienia aż do pozbawienia uprawnień do wykonywania zawodu lekarza. Z tych powodów Kodeks Etyki Lekarskiej jest dokumentem niezwykle istotnym, ponieważ w praktyce stanowi on zbiór etycznych obowiązków lekarskich, których nieprzestrzeganie może mieć poważne konsekwencje.

Uchwałą Nadzwyczajnego XVI Krajowego Zjazdu Lekarzy w dniu 18.05.2024 r. uchwalono nowy Kodeks Etyki Lekarskiej, który wszedł w życie 1.01.2025 r. Ten Kodeks Etyki Lekarskiej zastępuje poprzedni, który został uchwalony w 1991 r. i był dwukrotnie nowelizowany – w 1993 i 2003 r. Według przedstawicieli samorządu zawodowego uchwalenie nowego Kodeksu Etyki Lekarskiej to wydarzenie epokowe, gdyż dostosowuje zasady etyki lekarskiej do współczesności. Trzeba przyznać, że samorząd lekarski podjął niezwykle trudne wyzwanie dostosowania treści kodeksu do wyzwań współczesności, takich jak: używanie algorytmów sztucznej inteligencji, obecność firm farmaceutycznych w lekarskim kształceniu podyplomowym, pomoc choremu w stacjach terminalnych, klonowanie czy eksperymenty medyczne. Z jednej strony wysiłek ten zasługuje na aprobatę. Z drugiej jednak strony analiza treści nowego Kodeksu Etyki Lekarskiej ujawnia, że pomimo unowocześnienia niektórych postanowień nie udało się rozwiązać wielu problemów obecnych na gruncie poprzedniego Kodeksu Etyki Lekarskiej: pominięto część wyzwań etycznych, przed którymi staje współczesny lekarz, uregulowano pewne zagadnienia inaczej niż prawo powszechnie obowiązujące, wprowadzono wiele przepisów, które trudno interpretować z uwagi na ich wieloznaczność. Niewątpliwie zatem obecny Kodeks Etyki Lekarskiej nie jest ostatnim i będzie podlegał modyfikacjom.

Jestem przekonany, że współcześnie sięgnięcie do zasad etycznych jest nieuniknione i chyba jeszcze ważniejsze niż kiedyś. Nowy Kodeks Etyki Lekarskiej jest doskonałą okazją do przemyślenia pewnych kwestii czy przypomnienia sobie pryncypiów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu lekarza. Co ważne, przestrzeganie zasad wynikających z Kodeksu Etyki Lekarskiej należy postrzegać jako niezwykle ważny

argument we wszelkiego rodzaju sporach z pacjentami lub organami nadzorującymi pracę lekarzy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wykonywanie zawodu lekarza podlega wielu uwarunkowaniom (prawnym i pozaprawnym), co powoduje, że czasem można mieć wątpliwości, jak działać. Wyrażam przekonanie, że w razie wątpliwości należy trzymać się zasad etycznych wyrażonych w Kodeksie Etyki Lekarskiej, ponieważ można dzięki temu zyskać potężnego sojusznika. Jest chyba oczywiste, że za lekarzem, który przestrzega norm wynikających z Kodeksu Etyki Lekarskiej, będzie stał samorząd zawodowy.

Rzecz jasna należy mieć świadomość, że Kodeks Etyki Lekarskiej nie funkcjonuje w próżni, z uwagi na to, że jest dopełnieniem norm prawa powszechnie obowiązującego. Chcąc ułatwić osobom zainteresowanym etyką lekarską zrozumienie treści przepisów Kodeksu Etyki Lekarskiej, postanowiliśmy dokonać analizy poszczególnych przepisów szerzej, niżby to wynikało tylko z ich brzmienia. Jako grono autorów, którzy zawodowo zajmują się prawem medycznym na różne sposoby i mają odmienne doświadczenia oraz perspektywy, szczególnie nacisk położyliśmy właśnie na kontekst systemowy oraz praktyczne aspekty funkcjonowania norm Kodeksu Etyki Lekarskiej. Za przyjęcie zaproszenia do współpracy nad niniejszą publikacją dziękuję bardzo mec. Jolancie Budzowskiej, dr. Marcinowi Burdzikowi, mec. Magdalenie Dmuch, dr. Markowi Koennerowi, prof. dr. hab. Rafałowi Kubiakowi, sędziemu Igorowi Tuleyi, mec. Grzegorzowi Wymysłowskiemu oraz mec. Jakubowi Żaczkowi.

Prezentowane opracowanie, pomimo że miejscami krytyczne wobec niektórych z przyjętych przepisów (zwłaszcza co do ich ujęcia legislacyjnego), ma służyć przede wszystkim tym czytelnikom, którzy zajmują się etyką lekarską w praktyce. Z tego powodu w treści każdego komentarza podkreślaliśmy kontekst systemowy, w którym dany przepis funkcjonuje, oraz zawieraliśmy praktyczne uwagi skierowane najczęściej do lekarzy bądź organów odpowiedzialności zawodowej samorządu zawodowego lekarzy.

Warszawa, 16.12.2024 r.

Radosław Tymiński

Uchwała Nr 5
Nadzwyczajnego XVI Krajowego Zjazdu Lekarzy
z dnia 18 maja 2024 r.
w sprawie
Kodeksu Etyki Lekarskiej

Na podstawie art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. z 2021 r. poz. 1342) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Kodeks Etyki Lekarskiej stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Traci moc uchwała Nadzwyczajnego II Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 grudnia 1991 r. w sprawie Kodeksu Etyki Lekarskiej (Biuletyn NRL z 1994 r. Nr 1(24)), zmieniona uchwałą Nr 19 III Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 14 grudnia 1993 r. oraz uchwałą Nr 5 Nadzwyczajnego VII Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 20 września 2003 r.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

KODEKS ETYKI LEKARSKIEJ

Przyrzeczenie lekarskie

Przyjmuję z szacunkiem i wdzięcznością dla moich Mistrzów nadany mi tytuł lekarza i w pełni świadomy związanych z nim obowiązków przyrzekam:

- * obowiązki te sumiennie spełniać;
- * służyć życiu i zdrowiu ludzkiemu;
- * według najlepszej mej wiedzy przeciwdziałać cierpieniu i zapobiegać chorobom, a chorym nieść pomoc bez żadnych różnic, takich jak: rasa, religia, narodowość, poglądy polityczne, stan majątkowy i inne, mając na celu wyłącznie ich dobro i okazując im należyty szacunek;
- * nie nadużywać ich zaufania i dochować tajemnicy lekarskiej nawet po śmierci chorego;
- * strzec godności stanu lekarskiego i niczym jej nie splamić, a do kolegów lekarzy odnosić się z należną im życzliwością, nie podważając zaufania do nich, jednak postępując bezstronnie i mając na względzie dobro chorych;
- * stale poszerzać swą wiedzę lekarską i podawać do wiadomości świata lekarskiego wszystko to, co uda mi się wynaleźć i udoskonalić.

Przyrzekam to uroczyście!

CZĘŚĆ OGÓLNA

Art. 1.

---

1. Zasady etyki lekarskiej wynikają z ogólnych norm etycznych.
  2. Zobowiązują one lekarza do przestrzegania praw człowieka i dbania o godność zawodu lekarskiego.
  3. Naruszeniem godności zawodu jest postępowanie lekarza, które podważa zaufanie do zawodu.
-

1. Opis treści normatywnej przepisu

Przepis art. 1 ust. 1 KEL umiejscawia zasady etyki lekarskiej w systemie ogólnych norm etycznych.

Przepis ten formułuje podstawowe obowiązki etyczne lekarza, które polegają na przestrzeganiu przez niego praw człowieka oraz dbaniu o godność zawodu lekarza.

Zdefiniowano w nim również, na czym polega naruszenie godności zawodu poprzez wskazanie, że jest to takie postępowanie lekarza, które podważa zaufanie do samego zawodu. Nie chodzi tu zatem o podważenie zaufania wyłącznie do tego konkretnego lekarza, którego zachowanie doprowadziło do naruszenia godności, ale do całej profesji lekarskiej.

2. Uwagi historyczne

Przepis ten nie uległ zmianie wobec dawnego KEL, w którym jego brzmienie było identyczne.

3. *Ratio legis* i przedmiot ochrony

Wartości, których ochrona została uregulowana w art. 1 KEL, to: same zasady etyki lekarskiej, prawa człowieka, godność zawodu lekarza oraz zaufanie do tego zawodu.

Godność zawodu lekarza należy uznać za najwyższe dobro, którego naruszenie przez lekarza powoduje, że zachwiane zostaje zaufanie, jakie powinno obowiązywać w relacji pacjent – lekarz. Dlatego też dbanie o godność zawodu stanowi podstawowo-

wy obowiązek lekarza obok przestrzegania przez niego praw człowieka, co w szczególności dotyczy praw pacjenta.

4. Uwagi systemowe

Analizując przepis art. 1 KEL z punktu widzenia wykładni systemowej, konieczne jest odwołanie się do traktatów międzynarodowych (ratyfikowanych przez Polskę), konwencji i Konstytucji RP, w których zdefiniowano prawa człowieka i zagwarantowano ich ochronę.

Prawa człowieka to zespół praw i wolności, które przysługują każdemu człowiekowi bez względu na rasę, płeć, język, wyznanie, przekonania polityczne itp. Prawa człowieka są niezbywalne (nie można się ich zrzec) i nienaruszalne. Związany jest z nimi postulat poszanowania najważniejszych dla człowieka wartości, do których zaliczymy przede wszystkim życie i godność człowieka.

Podstawowe przepisy, które definiują i regulują prawa człowieka, zawierają: Karta Narodów Zjednoczonych Statut Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości i Porozumienie ustanawiające Komisję Przygotowawczą Narodów Zjednoczonych¹ oraz Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2², zwana Europejską Konwencją Praw Człowieka.

Poza tymi podstawowymi aktami prawa międzynarodowego prawa człowieka są przedmiotem regulacji także w wielu innych aktach, zarówno o zasięgu światowym, jak i europejskim. Przepisy te normują różne aspekty dotyczące praw człowieka, w tym w szczególności odnoszące się do praw kobiet, dzieci czy osób z niepełnosprawnościami³.

Na poziomie europejskim kluczowe znaczenie, oprócz wymienionej Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, ma Karta Praw Podstawowych UE, Europejska Karta Społeczna sporządzona w Turynie dnia 18.10.1961 r.⁴ czy podpisana, jednak nieratyfikowana przez Polskę, Konwencja o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej wobec zastosowań biologii i medycyny z 1997 r.

W myśl art. 1 KPP godność człowieka jest nienaruszalna. Musi być szanowana i chroniona. Z kolei stosownie do treści art. 2 ust. 1 KPP każdy ma prawo do życia.

Jak stanowi art. 3 ust. 1 KPP, każdy ma prawo do poszanowania jego integralności fizycznej i psychicznej. A w dziedzinach medycyny i biologii muszą być szanowane w szczególności:

- a) swobodna i świadoma zgoda osoby zainteresowanej, wyrażona zgodnie z procedurami określonymi przez ustawę;
- b) zakaz praktyk eugenicznych, w szczególności tych, których celem jest selekcja osób;
- c) zakaz wykorzystywania ciała ludzkiego i jego poszczególnych części jako źródła zysku;
- d) zakaz reprodukcyjnego klonowania istot ludzkich (art. 3 ust. 2 KPP).

¹ Dz.U. z 1947 r. Nr 23, poz. 90 ze zm.

² Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.

³ Por. E. Zielińska, *Prawo Unii Europejskiej [w:] System Prawa Medycznego*, t. I, *Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego*, red. R. Kubiak, L. Kubicki, E. Zielińska, Warszawa 2018.

⁴ Dz.U. z 1999 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.

Z kolei na gruncie prawa krajowego podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do praw człowieka i zawierającym regulację mającą na celu ochronę godności człowieka jest Konstytucja RP. Stosownie do jej art. 30 przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

Wyrazem obowiązku poszanowania przez lekarza godności człowieka jest regulacja zawarta w art. 3 KEL, zgodnie z którym lekarz wypełnia swoje obowiązki z poszanowaniem człowieka bez względu na wiek, płeć, rasę, wyposażenie genetyczne, narodowość, wyznanie, przynależność społeczną, sytuację materialną, poglądy polityczne, orientację seksualną lub inne uwarunkowania. Godność człowieka jest bowiem dobrem przeważającym nad interesem społeczeństwa, a więc i danej grupy zawodowej⁵.

Do praw człowieka, których przestrzeganie jest podstawowym obowiązkiem lekarza, zaliczamy również prawa pacjenta.

Pacjent to osoba fizyczna zwracająca się w szczególności do lekarza o udzielenie świadczeń zdrowotnych lub korzystająca ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez lekarza (por. art. 3 ust. 1 pkt 4 u.p.p.). W doktrynie wyróżnia się funkcję ochronną praw pacjenta, która „polega na działaniu norm w sposób chroniący istotne wartości – godność i podmiotowość człowieka w procesie udzielania mu świadczeń opieki zdrowotnej (...)”⁶.

W tym kontekście do podstawowych praw pacjenta należy zaliczyć:

- prawo do informacji o stanie zdrowia i do wyrażenia zgody na leczenie,
- prawo do tajemnicy informacji z nim związanych,
- prawo do poszanowania intymności i godności.

5. Wykładnia przepisu

5.1. Zasady etyki lekarskiej jako normy wynikające z ogólnych norm etycznych

Wydaje się, że można się tu odwołać do potocznego rozumienia etyki, jak wyjaśnia Encyklopedia PWN⁷: „etyka to ogół norm moralnych uznawanych w pewnym czasie przez jakąś zbiorowość społeczną jako punkt odniesienia dla oceny i regulacji postępowania w celu integracji grupy wokół pewnych wartości, synonim moralności”.

Zatem należy przyjąć, że zasady etyki lekarskiej stanowią część ogólnych norm etycznych, odnoszącą się do zawodu lekarza. Wielość systemów etycznych, mających swe źródła w systemach religijnych i filozoficznych, jak również historia etyki nie stanowią przedmiotu niniejszych rozważań⁸.

Jak zauważył SN w postanowieniu z 4.10.2017 r.⁹, „wzorce zachowań zgodnych z wymogami etyki zawodowej często nie znajdują bezpośredniego oparcia w kazuistycznych normach etycznych, a wynikają z przyjętych w zawodzie reguł, które często w ogóle nie są spisane, a odwołują się do pojęć, których nie da się w pełni zdefinio-

⁵ Por. wyrok TK z 23.04.2008 r., SK 16/07, OTK-A 2008/3, poz. 45.

⁶ D. Karkowska [w:] *Prawa pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta. Komentarz*, red. D. Karkowska, Warszawa 2021, art. 1.

⁷ Zob. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/etyka;3898956.html> (dostęp: 10.11.2024 r.).

⁸ Zarys dziejów etyki lekarskiej przedstawia T. Brzeziński, *Etyka lekarska*, Warszawa 2015, s. 21–42.

⁹ SDI 69/17, LEX nr 2365170.

wać, takich jak przyzwoitość, uczciwość, czy godność zawodowa. Charakterystyczne dla norm etyki zawodowej jest i to, że często z założenia są normami niedookreślonymi, co zresztą wskazywane jest jako jedna z różnic pomiędzy prawem karnym materialnym, a prawem dyscyplinarnym. Nie da się przy tym określić w sposób zupełny w przepisach obowiązującego prawa lub w normach etyki zawodowej, jak powinien zachować się lekarz w trakcie wszystkich możliwych wydarzeń (...).”

Zatem umiejętność podejmowania przez lekarza decyzji, która pozostanie zgodna z ogólnymi normami etycznymi, pozwala na uznanie, że decyzja ta stanowić będzie również wypełnienie zasad etyki lekarskiej.

Warto tu się odwołać do powszechnie cytowanego poglądu prof. Władysława Bartoszewskiego: „Warto być uczciwym, choć nie zawsze się to opłaca. Opłaca się być nieuczciwym, ale nie warto”.

5.2. Etyczny obowiązek lekarza przestrzegania praw człowieka i dbania o godność zawodu lekarskiego

5.2.1. Przestrzeganie przez lekarza praw człowieka

W zakresie etycznego obowiązku lekarza przestrzegania praw człowieka wystarczające będzie odesłanie do wyżej przedstawionych uwag systemowych. Wśród tych obowiązków najważniejszym z nich jest obowiązek przestrzegania praw pacjenta.

Można tu również odwołać się do wyjaśnień zawartych w uzasadnieniu uchwały Nr 3/24/IX:

„Prawa człowieka, do których przestrzegania zobowiązuje Kodeks Etyki Lekarskiej, to podstawowe normy przysługujące każdemu z nas. Ich moc wiążąca wynika z samego faktu bycia człowiekiem, są chronione w prawie regionalnym i międzynarodowym. Są one powszechne, przyrodzone, niezbywalne, naturalne i niepodzielne. Prawa pacjenta stanowią integralną część praw człowieka. Z tej racji znajomość i uwzględnienie postanowień traktatów międzynarodowych oraz aktów prawa krajowego dotyczących praw człowieka, jest konieczna w interpretacji Kodeksu Etyki Lekarskiej. Ze względu na powszechne uznanie i poszanowanie godności, równości i wolności każdego człowieka szczególnego znaczenia nabiera ochrona praw pacjenta wyrażająca się w ochronie i poszanowaniu jego prawa do decydowania o sobie, prywatności, prawa do opieki zdrowotnej, do informacji o stanie zdrowia i podejmowanych działaniach diagnostyczno-terapeutycznych. Ochrona i poszanowanie tych praw wyraża się w powinnościach profesjonalnych lekarza”.

5.2.2. Godność zawodu lekarza

Pojęcie godności użyto w art. 1 KEL w odniesieniu do zawodu lekarza. Jego desygnatem nie będzie zatem lekarz jako osoba. Zachowanie godne zawodu lekarza to takie zachowanie konkretnego lekarza, które uzewnętrznia konieczne dla tego zawodu cechy.

Pojęcie godności zawodu odnosi się bowiem do wielu powinności nałożonych na lekarza zarówno w przepisach KEL, jak i w przepisach prawa, których naruszenie będzie oznaczać podważenie zaufania do zawodu lekarza jako profesji czy do całej grupy zawodowej.

Analizując zasady etyki lekarskiej, możemy przyjąć, że lekarz stosujący się do nich zachowuje się godnie.

Godne zachowanie lekarza odnosi się zatem do jego profesjonalizmu przy wykonywaniu zawodu w zakresie udzielania pacjentom pomocy medycznej.

Tytułem przykładu można przytoczyć fragment uzasadnienia wyroku SA w Białymstoku z 15.05.2015 r.¹⁰: „Jeżeli zachowanie lekarza przy dokonywaniu zabiegu medycznego odbiega na niekorzyść od przyjętego, abstrakcyjnego wzorca postępowania lekarza, przemawia to za jego winą w razie wyrządzenia szkody. Wzorec jest budowany według obiektywnych kryteriów takiego poziomu fachowości, poniżej którego postępowanie danego lekarza należy ocenić negatywnie. Właściwy poziom fachowości wyznaczają specjalizacja, stopień naukowy, posiadane doświadczenie ogólne i przy wykonywaniu określonych zabiegów medycznych, charakter i zakres dokształcania się w pogłębianiu wiedzy medycznej i poznawaniu nowych metod leczenia. O zawnieniu lekarza może zdecydować nie tylko zarzucenie mu braku wystarczającej wiedzy i umiejętności praktycznych, odpowiadających aprobeowanemu wzorcowi należytej staranności, ale także niezręczność i nieuwaga przeprowadzanego zabiegu, jeżeli oceniając obiektywnie nie powinny one wystąpić w konkretnych okolicznościach. Nie chodzi zatem o staranność wyższą od przeciętnej wymaganą wobec lekarza, lecz o wysoki poziom przeciętnej staranności każdego lekarza jako staranności zawodowej (art. 355 § 2 k.c.) i według tej przeciętnej ocenianie konkretnego zachowania”.

Co do pozostałej, pozamedycznej działalności zawodowej lekarza będziemy sięgać również do wzorca staranności pozwalającego na przyjęcie, że dane zachowanie uznamy za godne zawodu.

Za każde niegodne zachowanie uznamy popełnienie przestępstwa, które związane jest z wykonywaniem zawodu lekarza (np. przestępstwo łapownictwa).

Co do zachowania lekarza w działalności pozamedycznej warto przywołać treść art. 69 KEL, zgodnie z którym lekarz zatrudniony w urzędzie państwowym, samorządowym, instytucji publicznej lub prywatnej jest zobowiązany rzetelnie wykonywać obowiązki wynikające z zatrudnienia. Lekarzowi nie wolno wypełniać poleceń pracodawcy niezgodnych z zasadami etyki lekarskiej.

Kolejnym zagadnieniem jest to, czy dokonywana ocena godnego zachowania przez lekarza odnosi się także do jego aktywności pozazawodowej. Otóż w takich sytuacjach również może dojść do naruszenia godności zawodu lekarza (np. przestępstwo drogowe dokonane pod wpływem alkoholu), jednak każdą taką sytuację należy oceniać *ad casum*, dokonując analizy zachowania lekarza w konkretnych okolicznościach¹¹.

Wydaje się, że z powyższej analizy należy wyłączyć zachowanie lekarza w życiu prywatnym (z zastrzeżeniem oczywiście sytuacji, w których lekarz byłby sprawcą przestępstwa).

¹⁰ I ACa 1077/14, LEX nr 1733648.

¹¹ Zob. również art. 54 ust. 2 u.i.l., zgodnie z którym postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy może być zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego, o ile ich wynik może mieć wpływ na rozstrzygnięcie w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

Nowy Kodeks Etyki Lekarskiej wszedł w życie 1 stycznia 2025 r. Komentarz przekazuje czytelnikom praktyczną, obszerną i wieloaspektową wiedzę, w szczególności zaś wskazuje, że zasady Kodeksu nie funkcjonują w systemowej próżni.

Książka zawiera nie tylko pogłębioną wykładnię przepisów, lecz także odwołuje się do wielu praktycznych problemów współczesnej medycyny. Autorzy omawiają zastosowane rozwiązania z perspektywy prawników praktyków wykonujących różne zawody prawnicze, odwołują się też do zasad deontologii zawodowej lekarzy. Wiele uwagi poświęcają zagadnieniom diagnostyki i terapii prenatalnej oraz działań lekarskich dotyczących kobiet w ciąży. Poruszają również problematykę zasad korzystania przez lekarza ze sztucznej inteligencji w procesie rozpoznania i leczenia oraz kwestii świadomej zgody pacjenta na użycie AI podczas terapii.

Autorami są osoby, które mają długoletnią praktykę w zakresie prawa medycznego jako: nauczyciele akademicy – Rafał Kubiak, sędziowie – Igor Tuleya, lekarze-prawnicy – Marcin Burdzik, adwokaci reprezentujący lekarzy – Radosław Tymiński, Magdalena Dmucha, Jakub Żaczek, radcy prawni reprezentujący lekarzy i ubezpieczyciela – Marek Koenner, radcy prawni reprezentujący pacjentów – Jolanta Budzowska, radcy prawni obsługujący podmioty lecznicze – Grzegorz Wymysłowski.

Publikacja zainteresuje adwokatów reprezentujących lekarzy i pacjentów w różnych postępowaniach, radców prawnych, sędziów, notariuszy w zakresie tzw. pełnomocnictw medycznych, prokuratorów, a także lekarzy i pacjentów.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL